

REFERAT Unge- og Uddannelsesudvalget d. 18-09-2025

Mødedato Torsdag d. 18. september 2025 kl. 08:30

Mødested Mødelokale 117, Fredericia Rådhus, Gothersgade 20, 7000 Fredericia

Mødedeltagere Ole Steen Hansen, Pernelle Jensen, Anette Hyre-Jensen, Palle Dahl (Afbud), Dorthe Fallesen Frimann

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Orienteringssag: Økonomisk status 2025 for Unge- og Uddannelsesudvalget.....	4
Drøftelsessag: Principper for prioritering i fremtidens beskæftigelsesindsats.....	7
Beslutningssag: Proces for ny fritidsstrategi for børn og unge.....	9
Beslutningssag: Delvis egenbetaling på udvalgte ture og aktiviteter i UngFredericia.....	11
Drøftelsessag: Hvordan skabes forudsætningerne for et stærkt epx-udbud i Fredericia?.....	13
Drøftelsessag: Emner til dialog med Fredericia Uddannelsesråd.....	16
Drøftelsessag: Borgerrådgiver årsberetning.....	17
Orientering.....	19
Lukket: Lukket orientering.....	20
Underskriftside.....	21

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Beslutning

Godkendt.

Fraværende: Palle Dahl

Punkt 2: Orienteringssag: Økonomisk status 2025 for Unge- og Uddannelsesudvalget

25-379

Beslutning

1. Taget til efterretning.

Fraværende: Palle Dahl

Sagsresumé

Den økonomiske status pr. 31.07. 2025 er en opfølgning, der skal gøre udvalget opmærksom på eventuelle større ændringer i det forventede regnskab på serviceudgifter, overførselsudgifter og indtægter.

2. budgetopfølgning pr. 31.03 2025 viste et forventet mindreforbrug på 1,500 mio. kr. Denne budgetopfølgning pr. 31.07 2025 viser fortsat mindreforbrug på 1,500 mio. kr. på Unge- og Uddannelsesudvalgets serviceudgifter i forhold til korrigeret budget.

Der forventes fortsat balance på overførselsudgifter og øvrige driftsudgifter - dog viser økonomiaftalen mellem KL og regeringen, at der kommer en negativ midtvejsregulering på overførselsudgifterne i 2025 på 26,537 mio. kr samlet for Fredericia kommune.

Sagsbeskrivelse

Indledning

Formålet med den økonomiske status er at redegøre for Fagudvalgets forventede regnskabsresultat, for serviceudgifter og overførselsudgifter. Den økonomiske status skal beskrive eventuelle økonomiske problemstillinger samt indstille til politisk beslutning, såfremt forvaltningen vurderer at der skal iværksættes korrigerende handlinger for at imødegå udviklingen. Endeligt har Økonomisk status til formål at kvalificere særlige ubalancer, der af forvaltningen vurderes relevante til at indgå i de forestående budgetforhandlinger. Efter gennemgang og behandling i fagudvalget skal den økonomiske status efterfølgende behandles i Økonomi- og Erhvervsudvalget samt byråd.

SERVICEUDGIFTER

Samlet overblik over Unge- og Uddannelsesudvalgets serviceudgifter

Tabel 1 viser det korrigerede budget fordelt på hovedområder indenfor udvalgets serviceudgifter, forventet forbrug og afvigelser.

Tabel Unge- og Uddannelsesudvalget, Serviceudgifter

Mio. kr.	Korrigeret budget 2025	Forventet forbrug 2. BO 2025	Forventet forbrug, økonomisk status pr. 31.07	Afvigelse mellem 2. BO og økonomisk status	Afvigelse mellem korr. budget og Økonomisk status
Serviceudgifter I alt	108,206	106,706	106,706	0,000	-1,500
Unge, Uddannelse og Borgerservice fælles inkl. Ungerådgivning	11,364	11,364	11,364	0,000	0,000

Fritid	13,790	13,790	13,790	0,000	0,000
Uddannelse	76,238	74,738	74,738	0,000	-1,500
Beskæftigelsesindsats	6,814	6,814	6,814	0,000	0,000

(- = mindreforbrug/+ = merforbrug)

Uddybende forklaringer på delområder

Som det fremgår af tabel 1, forventes der pr. 31.07 fortsat et mindreforbrug på 1,500 mio. kr. på Unge- og Uddannelsesudvalget budgetområde ved årets udgang.

På udvalgets område er den samlede forbrugsprocent pr. 31. 07 2025 på 59,32% Til sammenligning var forbrugsprocenten samme periode sidste år på 62,61 %.

OVERFØRSELSUDGIFTER

Tabel 2 viser det korrigerede budget fordelt på hovedområder indenfor udvalgets overførselsudgifter, forventet forbrug og afvigelser.

Tabel 2, Unge- og Uddannelsesudvalget, Overførselsudgifter

Mio. kr.	Korrigeret budget 2025	Forventet forbrug 2. BO 2025	Forventet forbrug, økonomisk status pr. 31.06	Afvigelse mellem 2. BO og økonomisk status	Afvigelse mellem korr. budget og Økonomisk status
Overførselsudgifter I alt	47,677	47,677	47,677	0,000	0,000
Overførselsudgifter, ydelser	26,941	26,941	26,941	0,000	0,000
Overførselsudgifter, tilbud	6,026	6,026	6,026	0,000	0,000
FGU og STU	14,710	14,710	14,710	0,000	0,000

(- = mindreforbrug/+ = merforbrug)

Uddybende forklaringer på delområder

Som det fremgår af tabel 1, forventes der pr. 31.07 ingen forandring af det forventede regnskab på Unge- og Uddannelsesudvalgets budgetområde ved årets udgang.

På udvalgets område er den samlede forbrugsprocent pr. 31.07 2025 på 49,22 % Til sammenligning var forbrugsprocenten samme periode sidste år på 50,23 %.

Aktuelt før midtvejsregulering forventes områdets budget overholdt inkl. den indlagte ekstraordinære budgetreduktion som følge af BDO-analysen på området.

Med midtvejsreguleringen kan det konstateres, at landsudviklingen af overførselsudgifter er gået hurtigere end forventet i økonomiaftalen - derfor er der en negativ midtvejsregulering på 26,537 mio. kr., som Beskæftigelses- og Social- samt Unge- og Uddannelsesudvalgene samlet nedjusteres med ved 3. budgetopfølgning. For Uddannelseshjælp er det forventeligt en nedjustering på 1,600 mio. kr. På bundlinjen opvejes kommunens egen forbedring af midtvejsreguleringen, og effekten af BDO-indsatsen skal dermed opnås gennem resten af 2025. Det endelige resultat vil dog først være kendt ved slutreguleringen af året i juni 2026.

Bilag 1 viser udviklingen i antal fuldtidspersoner på ydelser og bogførte udgifter på tværs af ydelsesgrupper sammenlignet med budgettet, og i bilag 2 er der en opfølgning på indsats i forlængelse af den udførte BDO-analyse.

Økonomiske konsekvenser

Se sagsbeskrivelse.

Vurdering

Se sagsbeskrivelse.

Indstilling

Indstillinger

Forvaltningen indstiller til Unge- og Uddannelsesudvalget, at

1. Den økonomiske status 2025 vedrørende drift og overførselsudgifter tages til efterretning og indgår i samlesagen til byrådet.

Bilag

Udvikling overførselsudgifter Økonomisk status

Opfølgning særlig indsats på baggrund af BDO analyse

Punkt 3: Drøftelsessag: Principper for prioritering i fremtidens beskæftigelsesindsats

25-16943

Beslutning

1. Udvalget bakker op om Beskæftigelses- og Sundhedsudvalgets bemærkninger suppleret med, at "besparelspotentiale" udskiftes med "potentiale" i princip 2. Den efterfølgende sætning justeres, at der findes et andet ord end "på pause" i princip 4.

Fraværende: Palle Dahl

Sagsresumé

Som opfølgning på drøftelserne i Beskæftigelses- og Sundhedsudvalget samt Unge- og Uddannelsesudvalgets møder i august om implementeringen af beskæftigelsesreformen 2026-2030, forelægges forslag til principper for prioritering i den fremtidige beskæftigelsesindsats. Forslagene danner baggrund for de videre drøftelser om principper for prioritering i den fremtidige beskæftigelsesindsats.

Principperne skal skabe rammerne for en prioritering, der understøtter både økonomiske krav og politisk ønske om en resultatorienteret indsats.

Det foreslås samtidigt at der udarbejdes en årlig handleplan, der beskriver prioriteringerne og kan være med til at sikre at ingen målgrupper efterlades uden en meningsfuld indsats.

Sagsbeskrivelse

Med beskæftigelsesreformen 2026-2030 er de tidligere 13 målgrupper reduceret til 5 overordnede kategorier, og der er indført nye lovkrav til indsatsen, herunder minimumskrav til samtaler og aktivering. Samtidig indebærer reformen et besparelseskra på ca. 29 mio. kr. i Fredericia Kommune fordelt på serviceudgifter og overførselsudgifter.

Det betyder, at det ikke er muligt - og heller ikke i tråd med reformens intentioner - at opretholde samme aktivitetsniveau for alle målgrupper som hidtil.

Beskæftigelses- og Sundhedsudvalget og Unge- og Uddannelsesudvalget drøftede på deres respektive møder i august tilrettelæggelse af den fremtidige beskæftigelsesindsats på baggrund af de nye målgrupper.

Med baggrund i drøftelserne på disse møder foreslår forvaltningen at udvalget drøfter følgende fire principper som retningsgivende for tilrettelæggelsen af den fremtidige beskæftigelsesindsats:

- 1. Vi prioriterer de borgere, som nemmest kommer i job og uddannelse**
Ressourcer målrettes de grupper, hvor der er størst sandsynlighed for hurtig selvforsørgelse.
- 2. Vi prioriterer de målgrupper, hvor der samlet set er størst besparelspotentiale.**
Indsatsen tilrettelægges med fokus på at reducere de samlede udgifter til ydelser og indsatser.
- 3. Vi foretager meningsfuld og tilpas hyppig opfølgning, når minimumskravene ikke skaber tilstrækkelig effekt.**
Lovens minimumskrav overholdes, men for borgere med behov for en mere intensiv indsats anvendes ekstra opfølgning med henblik på progression.
- 4. Vi anvender muligheden for at sætte borgere "på pause" primært som en vej til at undgå førtidspension.**
Pausering anvendes strategisk for borgere med midlertidige barrierer, så vi fastholder fokus på tilbagevenden til job frem for varige ydelser.

Med udgangspunkt i ovenstående principper, foreslås det at der hvert år udarbejdes en handleplan, som konkretiserer, hvordan principperne udmøntes ud fra den aktuelle situation på arbejdsmarkedet og i Fredericia Kommune. Handleplanen forelægges politisk til orientering.

Økonomiske konsekvenser

Beskæftigelsesreformen indebærer et antaget besparelseskrav som efter fuld indfasning i 2030 vil være på ca. 29 mio. kr. i Fredericia Kommune. Af dette besparelseskrav vil ca. 20 mio. kr. være besparelser på myndighedsopgaver og indsatser på beskæftigelsesindsatsen. Resten er besparelser på ydelser til borgere.

Besparelsen vil skulle ske på tværs af Beskæftigelses- og Sundhedsudvalget, Unge- og Uddannelsesudvalget samt Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Vurdering

Det er forvaltningens vurdering, at de foreslåede principper skaber en ramme for prioritering, der understøtter både reformens økonomiske besparelseskrav og det politiske ønske om en resultatorienteret indsats.

En årlig handleplan er med til at sikre, at der løbende er fokus på udviklingen på det lokale arbejdsmarked og på hvilke målgrupper, der kræver en særlig indsats.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Unge- og Uddannelsesudvalget, at:

1. Udvalget drøfter forslag til de fire principper for prioritering i fremtidens beskæftigelsesindsats-

Sagens forløb

16/09/2025 Beskæftigelses- og Sundhedsudvalget

Drøftet med følgende bemærkninger:

Der ønskes et forord til principperne, som signalerer, i) at alle borgere skal have lige muligheder og ii) at beskæftigelsesindsatsen skal foregå i et samarbejde med borgere, virksomheder, andre forvaltningsområder, uddannelsesinstitutioner, foreninger og andre relevante aktører.

Princip 1 ønskes rettet til "vi målretter indsatser til de borgere, der har den hurtigste vej til job eller uddannelse"

Princip 2 ønskes rettet til "vi målretter indsatser til de borgere..."

I princip 3 slettes sætningen om "lovens minimumskrav"

I princip 4 tilføjes "..til at få borgerne tættere på job", og der indskrives en formulering om kadence for opfølgning med borgerne. Ordet "strategisk" slettes.

Afbud: Anette Hyre-Jensen, Louis Axel Lindholm

Punkt 4: Beslutnings sag: Proces for ny fritidsstrategi for børn og unge

25-16733

Beslutning

1. Godkendt.

Fraværende: Palle Dahl

Sagsresumé

I relation til Politikken for Børn, Unge og Uddannelse skal der udarbejdes fire strategier. Den ene af de fire strategier er en fritidsstrategi for børn og unge. Denne strategi udformes i løbet af efteråret.

Børne- og Skoleudvalget og Unge- og Uddannelsesudvalget skal træffe beslutning om processen. Målet er at udvalgene på deres respektive møder i december 2025, skal godkende udkast til fritidsstrategi for børn og unge.

Sagsbeskrivelse

I 2021 godkendte byrådet politikken "Fritiden er fremtiden – en fritidspolitik for unge". Det er denne politik, der i efteråret vil blive revideret og omformet til en fritidsstrategi med fokus på det kommunale fritidspædagogiske område.

Den nye fritidsstrategi vil tage afsæt i de ambitioner og målsætninger, der er opstillet i de to nyeste politikker i Fredericia Kommune:

- Hverdag, Venskab og Vindstød – Politik for Børn, Unge og Uddannelse
- Hverdag, Fællesskab og Fortællinger – Politik for Kultur, Idræt og Oplevelser

Den nye strategi vil indarbejde store dele af den eksisterende tekst fra "Fritiden er fremtiden", idet afsnittet om et fælles fritidsperspektiv og fritidens opbygning fortsat bør være det fælles fundament på tværs af det fritidspædagogiske område.

Der lægges således op til en revidering med fokus på følgende ændringer:

- De fire tilgange til udvikling af fritiden ændres til fire indsatsområder med hver et par konkrete indsatser. De fire nuværende tilgange i fritidspolitikken er: 1) Udviklende fritidsmiljøer med plads til alle. 2) Øvebaner ind i unge- og voksenlivet 3) Uforglemmelige højdepunkter i fritiden 4) Danmarks mest demokratiske fritid
- Der indarbejdes indsatser, som blandt andet udspringer af fritidsmiljøvurderingerne, forskning, erfaringer fra banebrydende projekter i de seneste tre år (herunder Let's Go)
- Andre succesfulde lokale erfaringer på fritidsområdet drøftes med fritidslederne og indarbejdes

De fire indsatsområder vil der fremadrettet kunne følges op på gennem blandt andet fritidsmiljøvurderingerne.

Tidsplan:

Eksisterende møder i efteråret for fritidsledernetværket anvendes til drøftelser omkring justeringer. Der er således ikke lagt op til en stor og bred proces med alle interessenter omkring ny strategi for børn og unges fritid.

Et udkast til strategi for børn og unges fritid vil blive kvalificeret blandt 10-12 nøglepersoner, som udvælges fra en bred skare af interessenter.

Børne- og Skoleudvalget og Unge- og Uddannelsesudvalget beslutter en ny fritidsstrategi for børn og unge på udvalgsrådet i december.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Vurdering

Forvaltningen vurderer, at

- der er et bredt ejerskab til den eksisterende fritidspolitik, og derfor er der ikke behov for en bred inddragende proces for at udarbejde fritidsstrategien.
- der fortsat er brug for den kommende fritidsstrategi som udgangspunkt for den videre udvikling af kommunens fritidspædagogiske tilbud og indsatser.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Børne- og Skoleudvalget og Unge- og Uddannelsesudvalget, at:

1. Udvalgene godkender tidsplan for ny fritidsstrategi for børn og unge.

Punkt 5: Beslutnings sag: Delvis egenbetaling på udvalgte ture og aktiviteter i UngFredericia

25-16236

Beslutning

1. Godkendt med den bemærkning, at det er vigtigt, at alle har mulighed for at deltage.

Fraværende: Palle Dahl

Sagsresumé

Ungdomsskolen i Fredericia, UngFredericia, afholder hvert år en række gratis ture og højdepunkter for unge i Fredericia. Uforglemmelige højdepunkter er et centralt indsatsområde i fritidspolitikken, som UngFredericia har arbejdet målrettet med, men Ungdomsskolen har ikke længere mulighed for udvide tilbuddet af ture og højdepunkter inden for den eksisterende økonomiske ramme. Bestyrelsen i UngFredericia indstiller derfor til Unge- og Uddannelsesudvalget, at de godkender muligheden for delvis egenbetaling på udvalgte, ekstra ture og højdepunkter.

Sagsbeskrivelse

En af de fire udviklingstilgange, som fritidspolitikken definerer for fritidsområdet er, at børn og unge skal opleve uforglemmelige højdepunkter i fritiden, som giver sommerfugle i maven og unikke oplevelser. Højdepunkter er særligt givende i relation til unges sociale dannelse, personlige udvikling og trivsel og er et eksempel på implementering af alle fritidspolitikens elementer i én type aktivitet.

På udvalgsmødet d. 8. februar 2024 godkendte Unge- og Uddannelsesudvalget en ramme for pædagogiske højdepunkter for Fredericia Fritid og Ungdomsskolen UngFredericias arbejde med at skabe uforglemmelige højdepunkter for unge i fritiden.

Ungdomsskolens arbejde med højdepunkter for unge i fritiden

På både skole- og fritidsområdet er der sket en markant udvikling og udvidelse af de aktiviteter, som UngFredericia tilbyder til de 12-25-årige i Fredericia Kommune. Med afsæt i Lov om Ungdomsskoler og lokale politiske ambitioner har bestyrelsen i UngFredericia formuleret en kerneopgave, som lyder:

”I UngFredericia møder du trygge og inspirerende fællesskaber, hvor alle unge bliver hørt, kan udvikle sig og finde deres styrker. Her er plads til forskellighed, nye idéer og store drømme. Her får du energi, mod og værktøjer til livet – i dag og i fremtiden. UngFredericia er dit frirum, hvor du kan vokse, lære og være dig selv”.

Fælles oplevelser med andre unge er en unik arena for læring, udvikling og nye venskaber. Her kan de unge spejle sig i andre unge, blive inspireret og få mod til at tage nye skridt. Det er bestyrelsens ambition, at ture og højdepunkter bliver en tradition, som alle unge i Fredericia kender og glæder sig til at kunne deltage i.

Forslag til delvis egenbetaling for udvalgte ture og aktiviteter

Den eksisterende økonomiske ramme for UngFredericia muliggør ikke en udvidelse af tilbud af ture og højdepunkter. En delvis deltagerbetaling til udvalgte ture og højdepunkter vil give UngFredericia mulighed for at nå ud til endnu flere unge med vores kerneopgave.

Bestyrelsen for UngFredericia indstiller derfor, at Unge- og Uddannelsesudvalget godkender muligheden for delvis egenbetaling til udvalgte ture og aktiviteter i henhold til disse principper:

- Alle ture og højdepunkter skal tydeligt adressere kerneopgaven for UngFredericia
- Rammen for delvis egenbetaling til 1-dagsture er fra 50,- kr. til maksimalt 500,- kr.
- Rammen for delvis egenbetaling for ture med overnatning er fra 200,- kr. til maksimalt 1000,- kr. pr. døgn
- UngFredericia dækker alle personaleomkostninger

Principperne gælder kun for udvalgte ture og aktiviteter, som ikke allerede eksisterer i dag, og ændrer derfor ikke på de eksisterende ture. Den konkrete, delvise egenbetaling vil blive fastlagt fra tur til tur, og altid ud fra en ambition om, at

turen skal være så billig som mulig for den unge. Ture og højdepunkter med delvis egenfinansiering overholder rammerne for højdepunkter i fritid, som Unge- og Uddannelsesudvalget tidligere har besluttet.

Med indførelse af muligheden for delvis egenbetaling er det UngFredericias forventning, at antallet af ture og højdepunkter, som UngFredericia tilbyder pr. år, vil stige med 3-5 ture.

Ture og højdepunkter for alle unge

Med muligheden for delvis egenbetaling er det muligt for UngFredericia at udvide antallet af ture og højdepunkter, så flere kan deltage, uden at det mindsker antallet af gratis ture og højdepunkter. Hvis der skulle være unge, som ønsker at deltage i de nye højdepunkter med egenbetaling, men som ikke har de økonomiske muligheder for det, vil de kunne blive understøttet af enten Fritidspas eller Fritidsjobkonsulenten.

Økonomiske konsekvenser

Ingen økonomiske konsekvenser.

Vurdering

Det er forvaltningens vurdering, at delvis egenbetaling på udvalgte ture og højdepunkter i UngFredericia vil bidrage positivt til, at flere unge i Fredericia vil benytte ungdomsskolens mange forskellige tilbud.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Unge- og Uddannelsesudvalget, at:

1. Udvalget godkender muligheden for delvis egenbetaling på udvalgte ture og aktiviteter i UngFredericia.

Punkt 6: Drøftelsessag: Hvordan skabes forudsætningerne for et stærkt epx-udbud i Fredericia?

25-16243

Beslutning

1. Drøftet.

Fraværende: Palle Dahl

Sagsresumé

Regeringen, SF og Dansk Folkeparti indgik tidligere på året en rammeaftale om en uddannelsesreform, der skal sikre etableringen af en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse (epx) med start i 2030. I juni præsenterede aftalepartierne en delaftale med pejlemærker, der danner grundlag for, hvor den nye gymnasieuddannelse skal placeres. Den nye delaftale har betydning for det kommunale samspil med de lokale uddannelsesinstitutioner og kommunens rolle i den kommende implementering af aftalen.

Sagsbeskrivelse

I juni indgik Regeringen, SF og DF en delaftale om institutionsstrukturen i forbindelse med etableringen af den kommende gymnasiale ungdomsuddannelse, epx. Delaftalen udmønter epx-aftalen, der blev indgået tidligere i år, og som betyder, at uddannelsesområdet står over for store forandringer. Aftalen vil medføre en større omlægning af det lokale udbud af ungdoms- og voksenuddannelser, og har også betydning for det kommunale samspil med de lokale uddannelsesinstitutioner og for de ansatte i tiende klasse i folkeskolen.

Ny institutionsstruktur

Som følge af aftalen ophæves de nuværende institutionslove for statsfinansierede og selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet og samles i én ny fælles lov. En ny, fælles institutionslov vil gælde for gymnasiale uddannelser, VUC, epx og andre berørte uddannelsesformer, med fælles regler for ledelsesstruktur, bestyrelsessammensætning og inddragelse af elever, lærlinge og kursister. Det forventes, at en aftale om den nye institutionslov vil lande i løbet af efteråret 2025.

Uddannelsesinstitutioner skal fremover organiseres i færre, men fagligt og økonomisk stærkere enheder. Dette sker gennem oprettelsen af såkaldte *områdeskoler* og *by-skoler*, hvor flere uddannelses tilbud samles under én ledelse og bestyrelse. Der åbnes for både sammenlægninger og udspaltninger af eksisterende institutioner, når det kan styrke bæredygtigheden og kvaliteten af udbuddet.

Placering af epx

Aftalen fastslår, at epx-uddannelsen skal have en geografisk dækning, der så vidt muligt svarer til den, stx har i dag. Med delaftalen har aftaleparterne besluttet, at placeringen af epx sker med afsæt i en samlet vurdering af, hvilke institutioner der bedst opfylder fire overordnede og sidestillede hensyn:

1. *Attraktive ungdomsmiljøer* med afsæt i erfaringer fra det gymnasiale område (stx, hhx, (htx) toårig hf, eux), der kan understøtte faglig fordybelse og stærke fællesskaber med andre unge.
2. *Erhvervsrettede undervisningsmiljøer*, herunder erfaring med praksisrelateret undervisning med sammenhæng mellem teori og praksis samt virksomhedsinddragelse og kontakt til erhvervslivet.
3. *Professionsrettede undervisningsmiljøer*, herunder erfaring med professionsrettet undervisning på gymnasialt fagniveau C-A med afsæt i en kombination af teori og praksis.
4. *Relevante bygningsfaciliteter*, såsom almene undervisningslokaler, værksteder, faglokaler, simulationslokaler mv.

I større byer vil der i udbudsplaceringen af epx blive taget hensyn til en balanceret elevsammensætning samt geografisk spredning af udbuddene inden for byområdet. Uden for de større byer vil der desuden blive taget hensyn til at understøtte geografisk udbud af gymnasieuddannelser og erhvervsuddannelser.

Bestyrelsessammensætning

Aftalen indebærer også nye regler for bestyrelsessammensætningen på institutionerne, som vil blive fastsat efter uddannelsesudbuddet på de nye institutioner og afhænger bl.a. af hvilke uddannelsesinstitutioner, der fusionerer.

Der vil fremover være én kommunal eller regional repræsentant i hver bestyrelse, og arbejdsmarkedets parter samt elever og kursister får en større rolle. Formålet er at sikre bredere inddragelse og forankring af institutionernes udvikling i både lokalsamfund og arbejdsmarked. Der vil fremadrettet kunne udpeges én kommunal eller regional repræsentant pr. bestyrelse. De gældende undtagelser for bestyrelsessammensætningen på SOSU-skolen videreføres, hvor kommunal eller regional repræsentation kan indgå som arbejdsgiverorganisationer.

Region Syddanmarks rolle

Med delaftalen står det klart, at regionerne kommer til at indtage en central koordinerende rolle som neutral part i processen, eksempelvis i relation til aktørinddragelse, facilitering af tværkommunale dialoger, kortlægning af elevgrundlag, dataunderstøttelse, m.m.

Regionen planlægger allerede nu analyser af elevgrundlag og lokal geografi frem mod 2030 samt eksterne analyser, der kan danne beslutningsgrundlag for placering af epX og konsolidering. Politisk behandling i regionsråd forventes dog først efter 1. jan. 2026 for større beslutninger.

10. klassetilbuddet

Oprettelsen af epX medfører, at folkeskolens 10. klasse nedlægges fra 2030. Det betyder, at en række lærere i kommunerne helt eller delvist vil miste deres nuværende arbejdsopgaver. Det er endnu ikke afklaret, om disse lærere vil kunne overgå til ansættelse på epX.

Delaftalen slår fast, at de gode erfaringer fra 10. classes lærerværelser bør tages med videre på epX. Der skal derfor tages særskilt stilling til håndtering af de ansatte i 10. klasse i et senere forhandlingsforløb, når det nærmere indhold på den nye epX-uddannelse er fastlagt, fx fag, faglinjer, pædagogik, didaktik, m.m. Ekspertgruppen, der arbejder med anbefalinger til det faglige indhold i epX, skal afrapportere senest den 1. december 2025. Først herefter kan forhandlingerne om personalets fremtid begynde.

Der er for nuværende ingen juridisk nedlæggelse af 10. klasse før 2030 og elever skal fortsat kunne vælge 10. klasse efter gældende regler. Et endnu ikke vedtaget lovforslag som Børne- og Undervisningsministeriet netop har haft i høring vil give kommunerne mulighed for at lukke 10. klassecentre to år før det ellers var planlagt og i stedet rykke 10. klasse til erhvervsskolerne.

Det lokale elevgrundlag

Tabel 1 viser antallet af elever, der afsluttede 9. og 10. klasse i 2025, og andelen af elever, som valgte andet end stx, htx og hhx.

Tabel 1: Opgørelse over antal elever, som afsluttede 9. eller 10. klasse i 2025:

Antal elever som afsluttede 9. og 10. klasse i 2025		Andel elever som valgte andet end stx, htx og hhx i 2025	
9. klasse grundskolen	510	HF	55
9. klasse efterskole	70	Erhvervsuddannelse	113
10. klasse grundskolen	120	10. klasse grundskole	115
10. klasse efterskole	150	10. klasse efterskole	157
		FGU, arbejde og andet	63
I alt	850	I alt	503

Det er forbundet med en række usikkerheder at lave et præcist estimat for, hvor mange elever der vil vælge epx-uddannelsen. Det skyldes især:

- **Ændrede adgangskrav til gymnasiet**, som kan betyde, at flere elever får behov for et alternativ. Men det er usikkert, hvor mange der i praksis vil vælge epx.
- **Elever og forældres præferencer**, hvor kendskab til og opfattelsen af epx som et attraktivt tilbud vil spille en stor rolle.
- **Konkurrence fra andre tilbud**, herunder erhvervsuddannelser og FGU, som eleverne kan vælge i stedet. Det kan også skubbe flere ud i et modningsår på efterskolerne i 10. klasse.
- **Demografiske forhold**, hvor antallet af unge varierer fra år til år, og deres villighed til at krydse kommunegrænser.
- **Uddannelsens kvalitet og profil**, som først viser sig, når tilbuddet er etableret.

Tabel 1 viser, at 850 elever afsluttede 9. og 10. klasse i 2025. En stor andel af dem (503 elever) går til andre uddannelsesvalg (stx, htx og hhx), hvilket efterlader 347 elever. Historiske mønstre fra andre kommuner viser, at 10. klasse i kommunalt regi ofte tiltrækker 10-20% af en årgang. Det vil være forventeligt, at flere end 10-20% af en årgang vælger epx. Overføres disse overvejelser til vurderingen af elevgrundlaget for epx, kan der forestilles følgende scenarier:

- **Lavt scenarie:** 125-175 elever pr. år (ca. 15-20% af årgangen)
- **Middel scenarie:** 175-225 elever pr. år (ca. 20-25% af årgangen)
- **Højt scenarie:** 225-300 elever pr. år (ca. 25-35% af årgangen)

Med udgangspunkt i tallene for 2025 vil det være rimeligt at anslå, at ca. 200 elever pr. år vil påbegynde epx. Fuldt indfaset (2033) vil der således gå ca. 600 unge på epx i Fredericia.

Udgangspunkt for det videre arbejde med uddannelsesreformen i Fredericia Kommune

Det er endnu uklart, i hvilket omfang kommunerne bliver inddraget i de kommende års implementering af uddannelsesreformen. For at skabe udgangspunktet for det bedste, mulige epx-udbud i Fredericia beder forvaltningen udvalget drøfte, hvordan der skabes forudsætningerne for et stærkt epx-udbud i Fredericia, blandt andet ud fra følgende spørgsmål:

- Hvordan styrkes Fredericia Kommunes rolle i regionale høringer og dataindsamlinger, så det sikres, at lokale hensyn og ambitioner indgår i regionale analyser og anbefalinger?
- På hvilke måder kan man politisk understøtte, at erfaringerne fra 10. klasse inddrages systematisk i udviklingen af lokale uddannelses tilbud?

Økonomiske konsekvenser

Ingen økonomiske konsekvenser.

Vurdering

Forvaltningen vurderer, at lokalpolitisk fokus er nødvendigt for at sikre de bedste mulige rammer for etablering af epx i Fredericia med faglig og social høj kvalitet. Epx vil blive afgørende for uddannelsen af store dele af fremtidige generationer af unge i Fredericia og har derfor stor betydning i forhold til kommunens samlede uddannelsesniveau og økonomi.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Unge- og Uddannelsesudvalget, at:

1. Udvalget drøfter, hvordan der skabes forudsætningerne for et stærkt epx-udbud i Fredericia.

Punkt 7: Drøftelsessag: Emner til dialog med Fredericia Uddannelsesråd

25-16239

Beslutning

1. Drøftet.

Fraværende: Palle Dahl

Sagsresumé

På det kommende møde i Unge- og Uddannelsesudvalget (d. 30. oktober) deltager formandskabet for Fredericia Uddannelsesråd (FUR) i en dialog med udvalget om aktuelle temaer på unge- og uddannelsesområdet. I denne sag drøftes emner til dialogen med FUR.

Sagsbeskrivelse

Unge- og Uddannelsesudvalget og Fredericia Uddannelsesråd (FUR) er løbende i dialog om aktuelle temaer på unge- og uddannelsesområdet. I forbindelse med mødet i oktober skal Unge- og Uddannelsesudvalget drøfte, hvilke emner der med fordel kan indgå i dialogen med formandskabet for FUR. De følgende temaer er forslag til mulige drøftelseemner med Fredericia Uddannelsesråd.

Fredericia Uddanner Sammen

Alle ungdomsuddannelser i Fredericia har sammen med Fredericia Kommune indgået et samarbejde om at styrke elevernes faglige trivsel. Det vil uddannelserne gøre ved at igangsætte opkvalificeringsforløb for undervisere, uddannelsesledere og rektorer og direktører. Region Syddanmark har tildelt projektet, som er kaldet 'Fredericia uddanner sammen', 2,88 mio. kr. i støtte fra uddannelsespuljen. En drøftelse med FUR kan omhandle, hvordan projektets erfaringer kan inspirere og komme andre aktører til gavn – både inden for og uden for ungdomsuddannelserne.

Forsøgsordninger i forbindelse med implementering af epX

I forbindelse med implementeringen af epX-aftalen lægges der op til lokale forsøgsordninger inden for blandt andet 10. klasse-området. En central udfordring er at bevare de styrker, 10. klasse traditionelt har haft, f.eks. den sociale modning, det trykke læringsmiljø og den faglige løftestang. En drøftelse med FUR kan handle om, hvordan sådanne forsøg kan designes lokalt i samarbejde med uddannelsesinstitutionerne, så erfaringerne ikke tabes i en ny epX-uddannelse.

Deltagelse i ungeprofilundersøgelsen

Ungeprofilundersøgelsen giver et værdifuldt indblik i unges trivsel, sundhed, sociale relationer og risikoadfærd. En høj deltagelsesprocent fra alle relevante uddannelsesinstitutioner er afgørende for, at resultaterne kan bruges til at målrettede indsatser effektivt. Drøftelsen med FUR kan omhandle, hvordan institutionerne kan understøtte en høj svarprocent, hvordan resultaterne kan anvendes lokalt, og hvordan data kan deles og drøftes på tværs af aktørerne for at skabe fælles handling.

Økonomiske konsekvenser

Ingen økonomiske konsekvenser.

Vurdering

Forvaltningen vurderer, at de tre emner afspejler aktuelle udviklinger og udfordringer på unge- og uddannelsesområdet, som alle vil være relevante at drøfte i en dialog med Fredericia Uddannelsesråd.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Unge- og Uddannelsesudvalget, at:

1. Udvalget drøfter mulige emner for dialogen med Fredericia Uddannelsesråd.

Punkt 8: Drøftelsessag: Borgerrådgiver årsberetning

25-8018

Beslutning

1. Drøftet.

Fraværende: Palle Dahl

Sagsresumé

Borgerrådgiverens Årsberetning for 2024/2025 er klar til byrådets behandling.

Borgerrådgiveren deltager på mødet i Økonomi- og Erhvervsudvalget og fremlægger Årsberetningen.

Sagsbeskrivelse

Siden 2023 har Fredericia Kommune haft en borgerrådgiver. Borgerrådgiveren er ansat af byrådet.

Borgerrådgiveren yder rådgivning og vejledning ud fra et helhedsorienteret perspektiv med målsætning om, at henvendelser sættes i dialog. Vejledningen har fokus på at skabe klarhed og støtte borgeren i stand til at navigere i det kommunale system.

Borgerrådgiveren udøver tilsyn med kommunens administration varetager sine opgaver i overensstemmelse med lovgivningen, god forvaltningsskik, kommunens fastsatte retningslinjer og i øvrigt på en hensigtsmæssig måde.

Borgerrådgiver skal medvirke til at sætte og skabe en god, klar og tydelig dialog mellem Fredericia Kommune og kommunens borgere og virksomheder.

Borgerrådgiveren udarbejder hvert år en årsberetning til byrådet. Årsberetningen for 2023/2024 er nu klar til byrådets behandling.

Indstilling

Borgerrådgiveren indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget, at det anbefaler byrådet, at

1. Årsberetningen tages til efterretning og
2. Sagen videresendes til drøftelse i de relevante fagudvalg.

Byrådet 25-06-2025

1. Taget til efterretning.
2. Godkendt.

Fraværende: David Sacara-Gulløv (A), Niels Martin Vind (V)

Sagens forløb

16/06/2025 Økonomi- og Erhvervsudvalget

1. Anbefales.
2. Anbefales.

25/06/2025 Byrådet

1. Taget til efterretning.
2. Godkendt.

Fraværende: David Sacara-Gull, v (A), Niels Martin Vind (V)

Afbud: David Sacara-Gull, v, Niels Martin Vind
16/09/2025 Beskæftigelses- og Sundhedsudvalget
Drøftet

Afbud: Anette Hyre-Jensen, Louis Axel Lindholm
16/09/2025 Senior- og Socialudvalget
Drøftet

Bilag

Borgerrådsgiverens-årsberetning-2024-2025 - WEBTILG.pdf

Udvalgsmøde Senior og social

Udvalgsmøde Beskæftigelse og sundhed

Punkt 9: Orientering

Beslutning

1. Taget til efterretning.

Fraværende: Palle Dahl

Sagsresumé

Fra udvalgsformanden

Fra udvalgsmedlemmer

Fra forvaltningen

- "Essensen af Ungeenheden"

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Unge- og Uddannelsesudvalget, at

1. Orienteringen tages til efterretning.

Punkt 10: Lukket: Lukket orientering

1. Taget til efterretning.

Fraværende: Palle Dahl

Punkt 11: Underskriftside

Beslutning

Sagsresumé

Unge- og Uddannelsesudvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

Sagsbeskrivelse

Unge- og Uddannelsesudvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive ved at trykke *Godkend* i First Agenda.